

SAVA

Izhaja vsako soboto ob 5 uri zvečer. Uredništvo in upravnništvo: Kranj št. 170 (Prevčeva hiša). — Naročnina za celo leto K 4.—, za pol leta K 2.—, za četrto leta K 1.—. Za vse druge države in Ameriko K 5'60.— Posamezne številke po 10 vinarjev. — Vse dopise je naslavljati na uredništvo lista „Sava“ v Kranju. Inerate, naročnino, reklamacije pa na upravništvo „Sava“ v Kranju. — Dopisi naj se blagovolijo frankirati. Brezimi dopisi se ne priobčujejo. Reklamacije so poštnine proste. — Inerati: štiristopna petit-vrsta za enkrat 12 vin. za dvakrat 9 vin., za trikrat 6 vin., večji inerati po dogovoru. Inerati v tekstu, poslana in posmrtnice dvojno. Plačujejo se naprej. — Rokopisi se ne vračajo. — Brzjavni račun pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu št.: 41.775.

Svetovna vojna.

Nemško-francoska vojna.

Zavzetje Lütticha.

Nemške predstraže so vkorakale predvčerašnjim ob celi meji v Belgijo. Neznamenit oddelek je poskusil z veliko smelostjo se polastiti Lütticha. Posamezni konjeniki so vdrl v mesto ter so se hoteli polastiti poveljnika, ki se je samo z begom rešil, da ga niso vjeli. Trdnjava Lüttich je bila od Nemcev zavzeta. Ko je bil oddelek, ki je bil izvršil prvi nenadni naskok, ojačen, se je pričel glavni naskok.

Zavzetje Lütticha.

Listi izražajo soglasno svoje srčno veselje nad zavzetjem Lütticha z naskokom, ki ne ostane samo slaven list v zgodovini nemške armade, kot dokaz odločnosti in napadalne moči, ki se ničesar ne straši, marveč tudi kot velik konkreten uspeh za nadaljne operacije s tem, da je zdaj pot v Francijo prosta. Narod je lahko ponosen na armado in mornarico, jima more zaupati ter mirno v njihove roke položiti svojo bodočnost. Listi naglašajo, da včerajšnja poročila o pričeti uspešni ofenzivi avstro-ogrskih čet proti ruskemu nasprotniku navdajajo vso javnost Avstrije z enakim, kot skala trdnim zaupanjem. Uspehi Avstrije vodijo na ugoden način skupne avstrijsko-ogrsko-nemške operacije proti Rusiji.

Zmaga pri Mühlhausnu.

Zmaga pri Mühlhausnu se po številu vojnikov in po pomenu da primerjati z bitko pri Würdu, je zato važna, ker je bil premagan sedmi vojni kor, elita francoske armade. O boju pri Mühlhausnu je došla naslednja oficijelna brzjavka: Od Belforta v Zgornjo Alzacijo udre francoske čete — okoli tri divizije — so pri Mühlhausnu nemške čete vrgle iz utrjenih pozicij in jih popolnoma premagale. Naše čete zasledujejo sovražnika.

Poraz Francozov v Lotaringiji.

Uradno se poroča: Ena naprej prodirajoča mešana brigada 15 armadnega zbora je bila od naših čet pri Lagarde v Lotaringiji napadena. Sovražnik se je umaknil z velikimi izgubami v gozd Bareixroy pri Luneville nazaj čez mejo. Nemci so zaplenili eno zastavo, dve bateriji, štiri strelne puške in vjeli 700 vjetnikov, med njimi enega generala.

Francoski generalisim Joffre.

Razne okolščine kažejo, da je za najvišjega poveljnika francoske armade, ki pojde v boj proti nemški, imenovan general Joffre, ki je bil dosedaj šef generalnega štaba francoske armade in član najvišjega vojnega sveta. General Joffre je bil rojen 12. januarja 1852. v Risevaltesu pod Pireneji in se je izobrazil v politehnični šoli v Parizu, ki vzgaja artiljerijske in ženijske oficirje. Ko je nastala l. 1870. vojna med Nemčijo in Francijo, je Joffre še obiskoval politehnično šolo; postal je podporočnik in služil pri topničarjih, ki so branili oblegani Pariz. Po končani vojni se je Joffre vrnil v šolo, postal oficir in služil v ženijskem koru dokler ni postal general. Vojeval se je v Tonkinu, v Sudanu in na Madagaskarju, postal l. 1901. brigadni general, leta 1905. divizijski general in potem 28. julija 1911. šef generalnega štaba.

Kako ravna z inozemci na Francoskem.

Interesantno, z ozirom na postopanje Francozov celo napram podanikom onih držav, ki so

se izjavile kot nevtralne, je poročilo, ki je priobčuje južnotirolski italijanski list „Trentino“ iz Bresije. List pravi: Dne 5. avgusta je prispelo v Bresijo več delavcev, ki so bili, kakor vsi drugi italijanski delavci, izgnani s Francoskega. Nahajali so se v obžalovanju vrednem stanju ter so pripovedovali, da so imeli s strani francoskih agentov in vojakov prejeti naravnost bestijalične torture. Na kolodvoru so jih gnali z nastavljenimi sulicami in nabitimi revolverji. K tem nasilnostim prihaja seveda še znana psovka, s katero nazivljajo Francozi, — kako trpka ironija, — posestrimi narod. Italijani so morali požreti vse te psovke ter so morali hitro zbežati, da se čim prej izognejo svoji usodi.

80.000 prostovoljcev v Berlinu.

Berolinski listi poročajo: Poleg tisočev, ki so na mobilizacijski klic pohiteli k vojnim zastavam, so pa izjavilo tudi tisoči, da se hočejo prostovoljno boriti za svojo domovino. Število prostovoljcev v Berlinu je že nad 80.000.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Mladi strelci.

Gazetta narodowa“ poroča iz Krakova, da je 800 galiških mladostnih strelcev pod poveljstvom stotnika Francka ponoči napadlo kakih 1000 spečih kozakov pri Mišovu. Boj je trajal več ur in se je končal s popolno zmago mladeničev. Kozaki, ki so imeli kakih 400 mrtvih in ranjenih, so se umaknili. Na naši strani je bilo 140 mrtvih in ranjenih. Mišov je v naših rokah.

* * *

Prodirajo na Rusko.

Tri ruske konjeniške divizije so prekoračile dne 9. avgusta mejo pri Romcickenu južno od Eidykuhna. Ko pa se je pojavila nemška konjenica, so se ruski konjeniki umaknili. Dela, da se popravijo od Rusov in Poljakov razdejani mostovi, so v polnem teku. Tudi mostovi med Šopinicami in Sosnovnicami so deloma že popravljani. Popravljen je tudi železnica iz Aleksandrova v Vlozlo Vick. — Avstrijska konjenica je zasedla Olkuš in Volbrom in je ruskemu obmejnemu oddelku na ruskem Poljskem za petami. Tudi je stopila avstrijska konjenica že v dotik s 6. ruskim armadnim zborom.

Ruska Poljska.

„Kuryer Lwovski“ priobčuje dopis iz Varšave, v katerem je citati: „V ruskih vojaških krogih vlada velika potrlost. Vse delo ruske vojske v Varšavi obstoji v tem, da odvažajo državne arhive, denar in zaloge skladišč v notranjost Rusije. Kakor zatrjujejo vojaški krogi, Rusija ne bo branila Varšave. Zato pričakuje varšavsko prebivalstvo, da bo nemška armada morda že v enem tednu zasedla mesto, Prva črta, na kateri se mislijo Rusi postaviti v bran, bo vrsta utrdb: Modlin, severno od Varšave, Deblin ob izlivu Wierza v Bug in Zamošč. Gro ruske armade se bo koncentriral na veliki operacijski črti: Grodno, Bržešč, Litovski in Kijev. Vrhovni poveljnik ruske armade bo, kakor se sploh zatrjuje, dosedanji varšavski generalni gubernator general Žilinski, ki je bil do nedavna šef ruskega generalnega štaba in ki je na glasu kot imeniten strateg. Glavnemu poveljniku bosta pridejana dva generala kot krilna poveljnika in sicer na levem krilu kijevski generalni gubernator Ivanov, na desnem krilu pa general Rauš de Trautenberg.

Ruski poizkus pridobiti Poljake zase.

„Dzennik Polskie“ beleži vesti, ki so jih pripovedovale iz Varšave v Lvov došle osebe. Ruska vlada je izdala ukaz, ki obnavlja na Ruskem Poljskem ustavo iz leta 1815., jim podeljuje popolno samoupravo, lastno armado in upravo. V Varšavi ni ukaz niti najmanj vplival. Poljaki izjavljajo, da ukaz ne ostane delj časa v veljavi, kakor dokler bo trajala vojska, po vojski bodo pa po stari navadi Poljake zatirali. Car je le prevečkrat že dokazal Poljakom, da ni verovati ne njegovim besedam in ne njegovim prisegam, kar se je pokazalo tudi s slovesno proglašeno ustavo leta 1905.

* * *

Za varstvo interesov Italije.

Giolitti, ki je bil izvoljen za predsednika provincijalnega sveta, je imel govor, v katerem je dejal: Sedanji čas je čas zadreg za celo Evropo, tak težki čas je tudi za Italijo. Napram nevarnostim, ki ogrožujejo Italijo, je v prvi vrsti potrebna solidarnost vseh strank z vlado, podpirati vlado lojalno na oni podlagi, katero oni smatra za pravo, varovati neposredno interese Italije, da zagotovi mesto v svetu, ki ji pristojna. Mi gledamo v bodočnost z zaupanjem, ker smo močni po združenem ljudstvu in v zaupanju do iskreno ljubljenega kralja.

Stališče Italije napram eventualnemu zasedanju Lovčena po Avstro-Ogrski.

„Polaer Tagblatt“ piše v svoji petkovi izdaji: Po vojni napovedi od strani Anglije, ki bi dala Italiji dovolj povoda, da poseže vmes, je zavlada v našem mestu umevna napetost glede bodočega vedenja naše zaveznice. Veliki interes, s katerim se je pričakovalo vesti v tej stvari, se je izražal v raznih govoricah o vojni napovedi Italije Franciji. Došlej pa nobeno uradno sporočilo ne potrjuje te vesti. Pa ono malo poročil o razpoloženju v Italiji, ki so nam bila dostopna, se dozdeva, da italijanska vlada ne misli izstopiti iz doseganja nevtralnosti. Kako stališče bi zavzela Italija napram eventualnemu zasedanju Lovčena po Avstro-Ogrski, je najbolje razvidno iz nekega članka v „Gazzetta di Venezia“, kjer je rečeno: „Avstrija baje zasleduje načrt, da prodre do Soluna, kakor so jej včeraj pripisovali zasedenje Lovčena, kar se pa na srečo ne potrja. Pravim na srečo, ker zasedenje Lovčena pomeni težko vprašanje za naš položaj na Adriji!“

Nevtralnost Švedske in Norveške.

Ker je med gotovimi tujimi državami izbruhnila vojna, izjavljata švedska in norveška vlada s proklamacijami, da sta obe trdno odločeni za časa tega vojnega stanja vsaka za sebe do skrajnih mej varovati nevtralnost.

Stališče Portugalske.

Senat in zbornica sta naročila *eksekutivni oblasti, naj v vsakem oziru varujeta javne in državne interese. Ministrski predsednik je ob živahnem pritrujevanju izjavljal, da Portugalska v nobenem slučaju ne bo pozabila svoje zveze z Angleško. Ta izjava pa ne pomenja, da bi Portugalska takoj opustila nevtraliteto.

Angleško-nemška vojna.

Angleški vojni minister lord Kitchener.

Horatio Herberd Kitchener of Chartoum, ki je bil ob napovedi vojne z Nemčijo imenovan za an-

Lovro Rebolj v Kranju

Glavni trg

20 52-31

Trgovina z moško obleko. — Prodaja raznega sukna in štofov za moške obleke. — Ravno tam lastna delavnica za obleke, ki se po naročilu dobro, ceno in nujno izgotove.

kokriško predmestje

v lastni hiši **zaloga šivalnih strojev in potrebščin.** Ravno tam **gostilna,** kjer točim najboljša vina in pivo ter postrežem vedno z **dobrimi gorkimi in mrzlimi jedili.**

Imam tudi obrt za nakup in prodajo posestev in zemljišč.

Spominjajte se Ciril-Metodove družbe!

Zobozdravniški in zobotehnični atelje
dr. Edv. Globočnik

okrožni zdravnik in zobozdravnik in

Fr. Holzacker

konc. zobotehnik

v Kranju

v Hlebšovi hiši, nasproti rotovža.

Zobozdravniška ordinacijska ura

odslej samo od 9. do 10. ure dopoldne

vsak delavni dan.

Dr. E. Globočnik ni poklican k vojakom in zdravi še nadalje.

Vsaki dan koncert

Kavarna „Zvezda“, Kranj

Prostoren moderno urejen lokal z razgledom v park. — Izborne delikatese, pijače in pecivo. — Točna postrežba in zmerne cene. — Svetovnoznani

Paganini Orkestrion.

Priporoča se
domačinom in izletnikom

Zdravko Krajnc, Kranj

trgovec in kavarnar.

16 52-32

! Poletje!

Najstarejša
trgovina

Ferd. Sajovic
v Kranju

(poprej J. C. Pleiweiss)

3 52-33

priporoča za

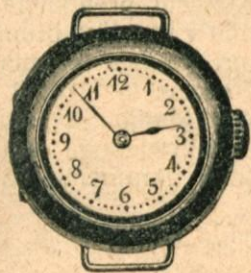
poletensko sezijo

svojo bogato zalogo vezenega blaga, batista, platna in delena za ženske bluze in obleke, letenskih ševijotov in kamgarnov za moške obleke, kakor tudi vsega drugega manufakturnega blaga.

Svilnati robci najnovjših uzorcev.

! Poletje!

9-33

Najbolje in najceneje se kupi pri tvrdki

RUDOLF RUS

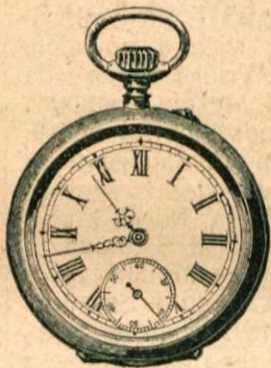
v Kranju (poleg lekarne)

Ustanovljeno leta 1885.

Prva in največja zaloga
ur, zlatnine in srebrnine.

Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Strogo solidna in poštna postrežba.

Suhe gobe

in druge deželne pridelke v vsaki množini po najvišjih dnevnih cenah kupuje

M. RANT, KRANJ

trgovina mešanega blaga in deželnih pridelkov

Trboveljski in češki premog.

Restavracija pri kolodvoru

priporoča dobro kuhinjo, pristna vina, češko budjejeviško pivo. Lep senčnat vrt.

8 52-33

Modni salon

68-19

A. Adamič v Kranju

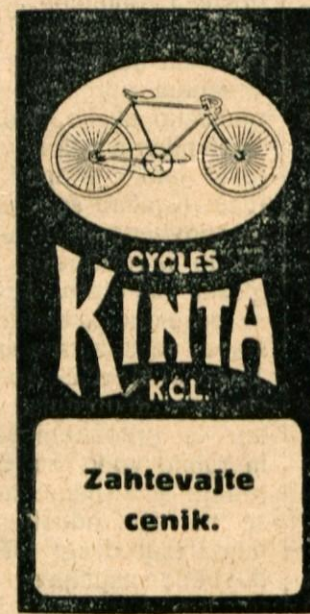
Podružnica v hiši g. M. Mayr

naznanja častitim damam, da je došla ravnokar **velika izbira najmodernejših**

dunajskih in pariških modelov

in se bodo isti prodajali dokler kaj zaloge radi pomanjkanja prostorov po zelo ugodni ceni. — Velika izbira krasnega nakitja. Prepričajte se v konkurenčnih cenah predno si nabavite. — Žalni klobuki vedno v zalogi.

Popravila se točno in ceno izvršujejo.

KINTA-KOLESA

so splošno priljubljeni, ker so nedosežni v teku in trpežnosti. Blagovolite si jih ogledati pri tvrdki

KARL ČAMERNIK & Ko.

Špecialna trgovina s kolesi, motorij, avtomobili in posameznimi deli. Mehanična delavnica in garaža.

7-33

LJUBLJANA

samo Dunajska cesta 9-12